
ARHITEKTŪRAS NOZARES PIEDĀVĀJUMS PROGRAMMĀ “LATVIJAS SKOLAS SOMA” 2023. gada MARTS

Izzinošu nodarbību cikls “Arhitektūra un apbūvētā vide”

Piedāvā: Latvijas Arhitektu savienība

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Liene Gaujeniete, e-pasts: liene@skolniekspetniekspilsetnieks.lv,
tel. nr.: 26441064

Mērķauditorija: 3.–12. klase

Latvijas Arhitektu savienības projekta “Skolnieks. Pētnieks. Pilsētnieks” darbības “Arhitektūra un apbūvētā vide” palīdz skolēniem mācīties vērot, aprakstīt un veidot cilvēcīgu apbūvēto vidi sev apkārt.

Tematiski darbības veidotas par trīs tēmām – arhitektūras māksla, arhitektūras pamatīpašības (izturība, lietderība, skaistums) un arhitektūra pilsētvidē. Praktizējoši arhitekti skolēniem draudzīgā veidā iepazīstinās ar teoriju un tad kopā ar skolēniem veidos projektu par izvēlēto tēmu. Nodarbības noslēgumā skolēni prezentēs un aizstāvēs savas idejas. Konkrētā tēma/darbība tiks izvēlēta atbilstoši skolēnu vecumam, priekšzināšanām un saiknei ar mācību priekšmetu.

Izzinoša interaktīva nodarbība “Industriālā mantojuma 200 gadu vēsture Līgatnē”

Piedāvā: SIA “Zeit Hotel”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Administrācija, e-pasts: info@zeit.lv, tel. nr.: 25779944

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Stāstnieka pavadībā skolēni iepazīstas ar Līgatnes bijušās ķiveru rūpnīcas iekštelpām un apkārtni, atklājot industriālā mantojuma pārtapšanu mūsdienīgā kultūras, mākslas un aktīvās atpūtas vietā. Stāstījumā tiek akcentēta radoša pieeja industriālā mantojuma atdzimšanā – senām ēkām, seniem sadzīves priekšmetiem, kuriem var radoši atrast jaunu pielietojumu mūsdienās. Vienlaicīgi tiek akcentēta radošuma un transformēšanas māksla, lai saudzīgi izturētos pret ekoloģiju un atbildīgi pret klimata pārmaiņām. Skolēni iekštelpās iepazīst koncertzāli, izstāžu zāli ar laikmetīgām izstādēm un citas telpas, kas atradušas savu vietu industriālā vidē.

Vēsturiskās Daugavpils skrošu rūpnīcas iepazīšana

Piedāvā: Biedrība “Vēsturisko Tehnoloģiju centrs”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma, klātienes norise

Kontaktinformācija: Lelde Ozoliņa, e-pasts: visit@dsr.lv, tel.nr.: 27766655

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Daugavpils skrošu rūpnīca ir vienīgais šāda veida objekts Latvijā, tās skrošu liešanas tornis ir Valsts nozīmes industriālais piemineklis. Izzinošas nodarbības laikā gida pavadībā skolēni iepazīstas ar rūpnīcas vairāk nekā 125 gadus seno vēsturi un izzina tās senāko daļu un tur esošās iekārtas, izmantotās vēsturiskās tehnoloģijas un to izmaiņas, kas palīdz izprast sabiedrības attīstību un vēsturi, kā arī industriālā kultūras mantojuma saglabāšanas nozīmi mūsdienās.

Arhitekta Edgara Šēnberga simtgadei veltīta izstāde

Piedāvā: Bulduru izstāžu nams

Norises laiks: Pēc pieprasījuma līdz 29. aprīlim; klātienes norise

Kontaktinformācija: Izstāžu nama administrācija, e-pasts: bulduruizstazunams@jurmala.lv, tel.nr.: 67752472

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://a4d.lv/notikumi/edgara-senberga-simtgadei-veltita-izstade/>

Pieminot ievērojamo latviešu modernās kustības arhitektu, jūrmalnieku Edgaru Šēnbergu (1923–2016) viņa simtajā jubilejā, līdz 29. aprīlim Bulduru izstāžu namā tiek rīkota izstāde “Atrakcija. Pils. Daile. Arhitektam Edgaram Šēnbergam 100”. Izstāde fokusējas uz vienu no ievērojamākajiem Šēnberga projektiem – 1976. gadā uzcelto, bet 2002. gadā nojaukto spēļu un atrakciju pili “Daile” Dzintaru prospektā, Jūrmalā, ar ēkas stāstu tiecoties atklāt paša arhitekta spilgto un radošo personību.

Muzeja “Rīgas Jūgendstila centrs” iepazīšana

Piedāvā: Muzejs “Rīgas Jūgendstila centrs”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Muzeja administrācija, e-pasts: jugendstils@riga.lv, tel.nr.: 67181465

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://jugendstils.riga.lv/muzeum/>

Muzeja ēka Alberta ielā 12 celta 1903. gadā kā izcilā latviešu arhitekta Konstantīna Pēkšēna personiskais nams. Monumentālās celtnes fasādes apdarē redzami ornamentāli cilņi ar stilizētiem Latvijas augu un dzīvnieku valsts motīviem, tie izmantoti arī telpu dekoros. Efektīgā vītņveida kāpņu telpa ir viena no krāšņākajām ne tikai Rīgā, bet arī Eiropā.

Muzejā aplūkojams autentisks jūgendstila dzīvokļa interjers un moderna digitālā ekspozīcija. Dzīvokļa interjers pilnībā atklāj jūgendstila būtību – no telpu plānojuma, oriģinālajiem sienu krāsajumiem un griestu gleznojumiem līdz telpu iekārtojumam. Apskatāmas rīdzinieku mēbeles, trauki, mākslas darbi, pulksteņi, apģērbi, izšuvumi un citi priekšmeti.

Moderna un interaktīva digitālā ekspozīcija iepazīstina ar Rīgas krāšņo jūgendstila arhitektūru, dizainu, mākslu un 20. gadsimta sākuma rīdzinieku sadzīvi.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Ienāc viesu nama īpašnieces Margarētas Hoijeres kambaros!”

Piedāvā: Liepājas muzeja filiāle – Liepājas 17.–19. gs. interjera muzejs “Hoijeres kundzes viesu nams”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Inga Zīverte, e-pasts: inga.ziverte@liepaja.lv, tel. nr.: 29605223

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <https://www.liepajasmuzejs.lv/lv/lm/>

Liepājas muzejs vērīs durvis jaunai muzeja filiālei ar nosaukumu “Liepājas 17.–19. gs. interjera muzejs “Hoijeres kundzes viesu nams” un aicina gan skolēnus, gan skolotājus piedzīvot vēstures klātesamības sajūtu un īpašo atmosfēru šajā Liepājai nozīmīgajā kultūrvēsturiskā mantojuma objektā, kas ir arī valsts nozīmes arhitektūras piemineklis.

Nodarbības mērķis ir iepazīstināt skolēnus ar 17.–18. gs. interjeru, pievēršot uzmanību podiņu krāsnīm, manteļskursteņiem un sienu gleznojumiem. Skolēniem būs iespēja iztēloties, kā cilvēki dzīvoja šajā laikposmā un kādi bija nepieciešamākie tā laika sadzīves un interjera priekšmeti. Tāpat skolēni uzzinās vēsturiskus faktus un nostāstus gan par senatnīgās ēkas vēsturi un tās restaurācijas procesu, gan arī par cilvēkiem, kas ēkā saimniekojuši un viesu namā ciemojušies. Liepājas interjera muzeja vēsture saistīta ar Davidu Hoijeru, iecerotāju no Holandes, kurš 1677. gadā salaulājies ar Margarētu Holstu (pēc laulībām Hoijeri), kuras vārdā arī nodēvēts jaunais interjera muzejs.

Izzinoša nodarbība / pastaiga “Zemes bagātības arhitektūrā”

Piedāvā: Latvijas Universitātes muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Vija Hodireva, e-pasts: vija.hodireva@lu.lv

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Nodarbībā skolēni iepazīsies ar Rīgas arhitektūru un tās vēsturiskajām izmaiņām 20. un 21. gadsimtā, kā arī ēku būvniecībā un apdarē izmantotajiem zemes dziļu dabīgajiem akmens materiāliem, kas sastopami Latvijā un daudzviet pasaulē, un apzināt akmens materiālu daudzveidību dabā. Būs iespēja uzzināt un salīdzināt ievērojamāko Rīgas arhitektu un pilsētvides veidotāju Felsko, Šmēlinga, Folca un jauno 21. gadsimta speciālistu projektētās ēkas un pieminekļus vienā no pilsētas daudzveidīgākajām un mākslinieciski bagātākajām arhitektūras un vēstures mantojuma daļām.

Dažādos un savdabīgos akmens materiālus un to izmantošanu būs iespēja iepazīt tādās nozīmīgās 20. gadsimta Rīgas būvēs kā tilts pār pilsētas kanālu Krišjāņa Valdemāra ielā, Ārlietu ministrijas ēka Krišjāņa Valdemāra ielā 3, Kongresu nams, Latvijas Mākslas akadēmija, Valdemāra centrs, Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, kā arī mūsdienīgākos objektos.

Citi noderīgi resursi

Iepazīstot arhitektūras nozari plašāk, aicinām ielūkoties vairākos informatīvos materiālos:

- Latvijas Kultūras kanona [arhitektūras un dizaina sadaļa](#).
- Latvijas Nacionālās enciklopēdijas šķirklis “[arhitektūra Latvijā](#)”.
- Latvijas Arhitektu savienības [Latvijas Arhitektūras gada balvas nominanti un laureāti](#).
- [Kultūras pieminekļu saraksts](#).
- Arhitektūras platforma “[A4D](#)”.
- Visaptveroša Latvijas radošo industriju uzņēmumu, personību un darbu apkopojuma platformas “[Fold](#)” [arhitektūras sadaļa](#).

* * *

Atgādes praktiskai lietošanai:

- Visplašākā informācija par programmā rekomendētajām kultūras norisēm atrodama, [Latvijas Nacionālā kultūras centra mājaslapā esošajā tabulā](#), atsevišķi izdalot digitālās un klātienēs norises.
- **Valsts kultūras iestāžu** (tas ir, valsts kapitālsabiedrību teātru, koncertiestāžu, muzeju u. c.) piedāvājums var tikt izmantots programmas saturā arī tad, ja norise/-s nav specifiski norādītas apkopojuma tabulā.
- Kultūras norises, kas nav pieejamas regulāri un ilgstoši (piemēram, izstādes vai īpaši koncerti, kas notiek tikai vienu reizi), piedāvājuma tabulā netiek iekļautas.
- Pedagoģi lemj par katras konkrētās norises atbilstību noteiktai vecumgrupai un sasaisti ar mācību un audzināšanas darbu.
- Aktuālāko norišu izlases atrodamas ikmēneša jaunumu lapās, kas pieejamas mājaslapā <https://www.lnkc.gov.lv/lv/programmas-latvijas-skolas-soma-kulturas-norisu-izlases>.
- Jaunas un lietotāju iecienītas norises atrodamas programmas “Latvijas skolas soma” mājaslapas sadaļā “Skolu pieredze un aktualitātes”: www.latvijasskolassoma.lv.
- Pašas jaunākās ziņas, foto un videomateriāli atrodami programmas “Latvijas skolas soma” sociālo tīklu kontos “Facebook” <https://www.facebook.com/latvijasskolassoma> un “Instagram” <https://www.instagram.com/latvijasskolassoma/>. Tur iespējams pievienot savu vērtējumu komentāru sadaļā zem norises ieraksta, vai daloties ar kādu ierakstu, kā arī sasaistīt atsevišķas skolas vai novada publiskoto informāciju ar kopējo krājumu.

Par norisēm, kas nav atrodamas nevienā no šiem resursiem, jāpārlicinās, vai tās atbilst programmas mērķim, sazinoties ar programmas “Latvijas skolas soma” komandu, rakstot uz e-pastu: pasts@latvijasskolassoma.lv.

www.latvijasskolassoma.lv #LatvijasSkolasSoma #SkolasSoma
